

De balans van winst en verlies in het leven van Paulus.

*Lezen: Filippenzen 3
Psalmen: vrij in te vullen*

Gemeente, het Woord van God komt in deze dienst tot ons, vanuit de brief van Paulus aan de gemeente van Filippi. Onze tekst kunt u lezen in Filippenzen 3, daarvan de verzen 7 en 8.

Daar lezen we het Woord van God als volgt:

Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht. Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.

Het thema voor de preek luidt:

De balans van winst en verlies in het leven van Paulus.

Er zijn drie aandachtspunten. Goed onthouden, jongens en meisjes, ze beginnen allemaal met de zelfde letter v:

- 1. Verdienen** (daarbij denk ik aan aan het begin van vers 7: *Maar hetgeen mij gewin was*)
- 2. Verliezen** (daarbij denk ik aan het tweede deel van vers 7: *dat heb ik om Christus' wil schade geacht*)
- 3. Verlangen** (dat zien we vooral in het achtste vers: *Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen*)

Dus, jongens en meisjes, drie aandachtspunten die beginnen met een v: verdienen, verliezen, verlangen

1. In de eerste plaats dus: **verdienen**.

Gemeente, in Handelingen 16 lezen we hoe Paulus op zijn tweede zendingsreis samen met Silas en Timotheüs door Klein-Azië reist. De grote heidenapostel heeft een ontembare drang om het Evangelie verder te brengen, niet waar Christus genoemd was.

Maar de Heilige Geest, zo kunnen we lezen, verhindert hem om het Woord in Klein-Azië te spreken. Het Woord moet verder. En dan ziet hij tenslotte in Troas in de nacht een gezicht. Een Macedonisch man zegt: Kom over en help ons!

Zo is hij gegaan, met de anderen, en ook met Lukas, die zich ondertussen bij hen gevoegd heeft.

De eerste stad die ze aandoen heet Filippi. Een Romeinse stad. Een knooppunt van handel.

Hoewel er wel Joden woonden, was er waarschijnlijk geen synagoge. Daarom zien we Paulus op de eerstvolgende sabbat aan de oever van de rivier. De vier mannen spreken met de vrouwen die daar samengekomen zijn. En de Heere opent het hart van Lydia.

Maar korte tijd later zien we Paulus en Silas in de gevangenis zitten.

Jullie, jongens en meisjes, kennen vast de geschiedenis wel van de stokbewaarder. Paulus en Silas, ze zingen Gode lof en de gevangenen horen naar hen.

Onverwacht in de gevangenis, en... nu *weer*. Want het is inmiddels jaren later. Paulus is nog een tweede keer in Filippi geweest, maar nu zit hij waarschijnlijk in de gevangenis in Rome. Timotheüs is bij hem. Beiden voelen zich erg *verbonden* met de gemeente van Filippi. U kunt zich dan ook de blijdschap van deze mannen voorstellen als ze Epafroditus, hun medebroeder uit Filippi op bezoek krijgen.

En nu, nu stuurt Paulus hem terug naar Filippi, met een brief.

Afzender: Paulus en Timotheüs. Dat staat erboven.

Aan: daar begint het mee: (lees maar in hoofdstuk 1 vers 1):

Aan de geheiligden in Christus Jezus en aan de opzieners en diakenen.

En dan volgt de inhoud. Verschillende onderwerpen komen aan bod. Er zijn woorden van troost, van vermaning, van opwekking tot eensgezindheid, en (in hoofdstuk 3) ook van waarschuwing.

Want er dreigt *gevaar* voor de gemeente. Er zijn mensen die beweren dat de gemeenteleden de wetten van Mozes moeten houden. Dat die wetten *nodig* zijn om *zalig* te worden. Dat het niet alleen gaat om *Christus*, maar ook om de *wet*!

Daarom schrijft Paulus, leest u maar mee in vers 2:

Ziet op de honden, ziet op de kwade arbeiders, ziet op de versnijding.

Ongekend scherpe taal uit de mond van Paulus.

Honden, onreine *honden* zijn het, die denken dat de *wet* hen rein maakt.

Kwade arbeiders. Ze doen geen goed, ze doen *kwaad*.

Zij zijn de *ver*-snijding. Dat is een scherpe woordspeling. Zij zijn wel trots op hun *be*-snijding, maar eigenlijk is het alleen maar *zelf*beschadiging. Ze snijden zichzelf *stuk*.

Dat is geen godsdienst.

Weet u wat de *echte* godsdienst is?, zegt Paulus: God in de *geest* dienen. God dienen met je *hart*, en niet met al die zichtbare dingen. En in *Christus Jezus* roemen. Niet pochen, niet leunen, niet rusten op *jezelf*, maar alle roem, alle eer aan Christus geven. En niet vertrouwen op iets van jezelf.

En, zegt Paulus eigenlijk, als jullie, -die de gemeente van Filippi willen verleiden-, denken dat je veel hebt om op te *pochen*, als je zoveel hebt om op te vertrouwen..., nou..., dan heb *ik* vast nog *veel* meer.

Leest u maar mee. Paulus *begint* met alles wat hij van zijn geboorte af heeft meegekregen.

Besneden op de 8^e dag. Zoals ieder jongetje in Israel. Zoals het hoort.

Uit het geslacht van Israel, zegt Paulus als tweede. Beter *kan* het niet. Geboren uit het volk van God.

Van de stam van Benjamin. Dat *lijkt* op het eerste gezicht geen pre, maar dat *is* het wel geweest. Benjamin was de *liefste* zoon van Jakob: zoon van mijn rechterhand. De eerste koning van Israel, Saul, kwam uit de stam van *Benjamin*. Misschien was Paulus of Saulus wel vernoemd naar deze koning Saul.

Dus, niet *zomaar* een Israëliet, maar iemand van de *goede* soort. Uit de goede stam.

Misschien niet de beste, maar toch..., niet om je voor te schamen.

Een Hebreëer uit de Hebreëën. Echt Joods opgevoed. Aan de voeten van Gamaliël gezeten.

Naar de wet een Farizeër, in de goede zin van het woord. Letterlijk: afgescheiden. Zuiver in de leer. Stipt. Nee, niet iemand die steeds de *grens* opzoekt van wat *mag*, van wat *niet mag*...

Maar zuiver, stipt, netjes, volzaam.

Naar de ijver een *vervolger* der gemeente. *Strijdend* voor het goede doel. Voor de *kerk*. Voor de *zuiverheid* van de kerk.

Naar de rechtvaardigheid die in de wet is zijnde *onberispelijk*. Voorbeeldig *in alles*. Tot in de *kleinste* details.

En dan is Paulus klaar met zijn lijst. *Zeven* dingen, *zeven* plussen. En de manier waarop hij schrijft in de oorspronkelijke Griekse taal, duidt erop dat hij bedoelt dat hij al die dingen *zelf* bereikt heeft. Wat hij deed was *naar* de wet, *naar* de ijver, *naar* de rechtvaardigheid. Drie keer dat woordje *naar*, dat duidt op: dat was *mijn* werk, dit heb ik *zelf* bereikt.

Maar als u nu goed leest in vers 7, dan zegt Paulus niet: dat *is* winst voor mij, maar hij zegt het *was* winst. Maar hetgeen mij gewin *was*. Het is verleden tijd. Eigenlijk zegt Paulus het in het meervoud. Het *was* *winsten*. Ik had een heleboel goede dingen, die allemaal winst waren voor me, *totdat*...
Het leken allemaal *plussen*, *totdat*...
Er is iets gebeurd. En nu..., nu is het allemaal *verleden tijd*.

Paulus wijst in onze tekst op een grote *omkering* in zijn leven. Hij was nergens van te beschuldigen: perfect, puur, vroom, rechtvaardig. Paulus schrijft in zijn brief aan de Galaten hetzelfde. Hij zegt: *weet* u het nog? U hebt het toch *gehoord*? Mijn *uitblinken* in het Jodendom? En dat ik uitnemend zeer de gemeente Gods vervolgde en dezelve verwoeste? En dat ik in het Jodendom toenam boven velen van mijn ouderdom in mijn geslacht, zijnde overvloediglijk ijverig voor mijn vaderlijke inzettingen..?

Eén woordje heb ik overgeslagen... Paulus schrijft: Want gij hebt mijn omgang gehoord, die *eertijds* in het Jodendom was. Dat was *eertijds*. Dat was *toen*. Maar *toen* heeft het Gode behaagd om Zijn Zoon in Mij te openbaren.
Het was *eertijds*, het was *toen*. *Nu* is het anders.
Het *was* winst, zegt onze tekst. *Toen*. In de verleden tijd. Maar *nu* is het anders geworden.

Ongetwijfeld denkt hij terug naar dat ene moment in zijn leven, op weg naar Damascus. Hem omscheen onverwacht, plotseling een oogverblindend licht van de hemel. Het *om-scheen* hem. Niet van een kant, maar van alle kanten. Het *omscheen* hem. Hij viel op de grond en een stem uit de hemel riep: *Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?*
De opgestane Christus, van Wie Paulus dacht dat Hij dood was, toonde zich plotseling in het leven van Paulus. Hij schrijft:

Toen heeft het Gode behaagd om Zijn Zoon in Mij te openbaren.
Hoe? Beschuldigend, ontdekkend! Altijd gedacht een *vriend* van God te zijn, maar toen dit heldere licht van ontdekking van de hemel ging schijnen en deze stem gehoord werd, bleek ineens dat hij een *vijand* was, een *vervolger*. Het wordt een *radicaal* breekpunt in het leven van Paulus.
En nu..., nu is er een *verleden tijd*. Zoals ze dat vroeger met een wat ouderwetsers woord noemden: een *eertijds*.
Toen was het *zo*. *Nu* is het *anders*.
Toen dacht ik dat ik wat *was*, met al mijn prestaties. *Toen* dacht ik aan al mijn winsten, meervoud. Maar het werd *schade*. Enkelvoud.
Toen heel veel winsten, maar *nu*: één enkele schadepost.

Ken *jij*, kent u zo'n *eertijds* in uw leven? Een moment waarop het licht van Gods ontdekkende genade in uw leven ging schijnen? U zag tevoren alles wat u *had*, maar toen..., bij dat licht ging u zien wat u allemaal *miste*...
Bij uw eigen licht alleen maar *winsten* geteld. Maar toen, toen u plotseling of meer geleidelijke werd omschenen door dat ontdekkende licht van God Geest, toen ging u zien (niet wat u allemaal *had*, maar...) wat u allemaal *miste*.
Eigenlijk gaat het daarover in onze tweede gedachte. Maar, gemeente, ik wil u vragen: kent u zo'n *keerpunt* in uw leven? Zo'n keerpunt als Paulus: neergeveld door Goddelijke ontdekking? Een schuld geopend door het blinkende licht van de hemel? Voor Gods heiligheid gesteld? En wat *blijkt* dan? Ik ben geen *wetgeleerde*, maar een *wetsovertreder*.
Geen *vriend*..., maar een *vijand*.
Geen *ijveraar*..., maar een *opstandeling*.

Als God daar Zijn lichtbundel op richt, wat geeft dat toch een nood, een smart, een diepe schaamte in ons hart. Ik ben God kwijt, door eigen schuld. Ik heb gedaan wat kwaad is in Zijn oog.

Als u daar helemaal niets van kent, dan bent u een vreemdeling van het werk van genade. Dan bent u nog in uw zonden. Namelijk in de zonde van het *optellen* van *eigen winsten*.

Want als Paulus straks gaat spreken over de uitnemende kennis van Christus, dan moeten we eerlijk zeggen dat dat woord 'uitnemend' een woord is van *vergelijking*. En je kunt pas twee dingen met elkaar *vergelijken*, als je van beiden op zijn minst *iets* kent.

U kunt niet zeggen dat Christus uitnemend is, als u niet iets hebt leren zien van de walgelijkheid van uw eigen bestaan, van de ellendigheid van het tellen van uw eigen winsten.

Daarom vraag ik u, *heel* persoonlijk: Hebt u *ooit* uw zonden, de zonde van het tellen van uw eigen *winsten* voor God, enigermate leren zien in het licht van Gods heiligheid?

Ik zeg u, als dat zo is, dan is er zonder twijfel van al die winsten niets overgebleven. Zo was het ook in het leven van Paulus. Al zijn werken leken in zijn ogen winsten. Maar toen God in zijn leven kwam, werd het *radicaal* anders. Toen werd het *één* grote verliespost.

Dat brengt ons bij ons tweede aandachtspunt:

Verliezen

Leest u mee in vers 7?

Maar hetgeen mij gewin was (toen), dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

Schade! En om te voorkomen dat we het niet goed zouden begrijpen, gaat Paulus door:

Ja, gewis (jazeker, u hebt het goed gehoord!), ik acht ook alle dingen (niet één, maar alle dingen) schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik (en dan komt het nog een keer) al die dingen schade gerekend heb, en (nog een keer) acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.

En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is door het geloof.

Hoort u het? Geen winsten, maar verlies, *schade*. Drie keer: *schade, schade, schade!* En dan niet één ding, maar *alle* dingen. En dan nog verder opklimmend. Niet alleen *gewoon* schade, maar schade *en drek*: *mest*, mest van de mesthoop. *Stinkend*, te vies om beet te pakken. Schade ook in de zin van schadelijk. *Gevaarlijk!*

Jongens en meisjes, je moet het even voor de duidelijkheid vergelijken met je giro- of bankafrekening. Paulus gebruikt hier namelijk letterlijk handelstermen, termen van *winst* en *verlies*. Stel je voor, je hebt wat gewerkt bij Albert Heijn of met je krantenwijk. En je *denkt* aan het eind van de maand dat je wat geld verdiend hebt. Je kijkt op je internetafrekening *en...* wat *blijkt...*? Wat *staat* daar...? Geen plus, maar *min...*! Geen plus, geen credit, zoals meestal -hoop ik-, maar een *MIN! Debet! Schuld!* Je bent niet alleen blut, maar je hebt *schuld!* Je dacht dat je wat gepresteerd had, maar aan het eind is er helemaal *niets*. Je hebt alleen maar *schuld*.

Dus de rekensom van Paulus eindigt niet met een grote *nul*, maar met *rode cijfers*.

Niet alleen een lege portemonnee, maar *schuld. Schade!*

Maar nu is de vraag: Hoe *komt* het toch dat Paulus zo van gedachten veranderd is? Waarom zag hij alles *eerst* als winsten, en *nu* als schade, als afval? Waardoor is hij -om zo te zeggen- *failliet* gegaan?

Wel, dat komt omdat hij al die dingen in een ander licht is gaan zien.

Paulus is al die dingen, al die ogenschijnlijke winstpunten in een ander *licht* gaan zien. Hij zegt het zelf, leest u maar mee in vers 7: Ik heb ze ‘om Christus’ wil’ schade geacht. Hij zegt letterlijk: ik heb ze schade geachte *door de Christus*.

Door de *Christus* is hij alles anders gaan zien. Door het werk van de *Christus* werden winsten verlies. Het was de *Christus*, Die hem op de weg naar Damascus neervelde met de woorden ‘Saul. Saul, wat vervolgt gij Mij?’

Het was *Christus*, Die Paulus door het werk van Zijn Geest ontdekte aan zijn schuld en verlorenheid. Hij liet hem zien dat hij geen *vriend* was, maar een *vijand*.

Het was de opgestane *Christus*, Die Paulus is al zijn *Godsgemis* op zijn knieën bracht, zodat gezegd kon worden: ‘zie hij bidt’.

Het is de verhoogde *Christus* alleen, Die door het werk van Zijn Geest zondaren neervelt aan Zijn voeten, zodat ze uiteindelijk gaan zeggen: Is er nog een weg, is er nog een middel, om zalig te worden? Heere, wat moet ik *doen*, om zalig te worden?

De opgestane Christus heeft door Zijn Geest in het leven van Paulus de wet laten spreken. Paulus dacht de wet *zelf* wel te kunnen vervullen, maar de Geest van *Christus* is hem van het *tegendeel* gaan overtuigen.

In *dat* licht is hij gaan zien, dat de wet *volmaakte* gehoorzaamheid eiste. Geen onberispelijkheid in de ogen van *mensen*, maar onberispelijkheid in de ogen van de heilige *God*. Vervloekt is immers een iegelijk die niet blijft in *al* hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen. De werken der wet, al onze goede werken, kunnen ons nooit rechtvaardig maken voor God. Door onze werken komt de verbroken verhouding tot God nooit meer goed.

Als de Geest van *Christus* zo in ons leven werkt, dan gaan we niet alleen onze *zonden* zien, maar dan gaan we net als Paulus *ook* zien, dat al onze *vermeende goede werken* ons niet baten voor het heilige oog van God. Dan moet er betaald worden voor mijn zonde en schuld, en *zelfs* voor mijn vermeende goedheid.

Dan gaan we Paulus begrijpen als hij zegt in Romeinen 3: Zijn *wij* uitnemender? Zijn *wij* beter? Nee! (...) Er is *niemand* rechtvaardig, ook niet *één*; Er is *niemand*, die verstandig is, er is *niemand*, die God zoekt. *Allen* zijn zij afgeweken, te zamen zijn zij onnut geworden; er is *niemand*, die goed doet, er is ook niet tot *één* toe.

Onze keel is een geopend graf; met onze tongen plegen wij bedrog; slangenvenijn is onder onze lippen. Onze mond is vol van vervloeking en bitterheid; onze voeten zijn snel om bloed te vergieten; vernieling en ellendigheid is in onze wegen; en den weg des vredes hebben wij niet gekend. Er is geen vreze Gods voor onze ogen.

Als God in ons leven komt, met de glans van Zijn heldere licht en met Zijn ontdekkende woord, zoals bij Paulus, dan komt er een grote omkering in ons leven. Dan gaan we buigen voor God. Dan worden we zondaar voor God. Dan worden *zelfs* onze winsten, verlies! Dan houden we *niets* meer over. *Niets!* Dan gaan we net als Paulus *failliet*.

Leg daar, gemeente, uw *hart* eens naast. Heeft dat licht van Gods Geest ooit zo in uw hart geschenen?

Hebt u *ooit* gezien dat u geen *vriend* bent van God, maar een *vijand*?

Hebt u *ooit* gezien dat al die vermeende *winsten*, voor het licht van Gods heiligheid gingen wegsmelten tot *schade*, tot *verlies*?

Misschien *roemt* u wel in de Heere Jezus, maar zonder deze *streep* van Gods kant door uw rekening, *kan* dat niet. Als u uzelf *nooit* hebt leren kennen als een vijand van God, als u *nooit* failliet bent gegaan, dan *kan* het niet anders of u bent -zoals staat in vers 19- een *vijand* van het kruis van Christus.

Maar weet desondanks, dat Hij *vijanden Zijn vriendschap* biedt.

Bent u nooit echt *failliet* gegaan? *Waarom* vertrouwt u nog altijd op uzelf, op uw eigen werken, op uw eigen goedheid, op uw vroomheid? U *denkt* dat u beter bent dan anderen, maar dat is een grote misvatting. Laat het toch allemaal *los*. Keert u met al die eigengerechtigheid toch niet *langer* af van de *Zaligmaker*. Wendt u naar *Hem* toe en wordt behouden.

Want deze *Zaligmaker*, deze uitnemende Christus, Die iedereen overtreft, biedt Zich gewillig aan om ook *uw* *Zaligmaker* te zijn. Kom dan toch, zoals u bent, als een *zondaar*, als een *vijand* tot Hem.

Hij wil u ontdekken aan Uw gemis. En Hij is het ook Die ook u Zijn vrede en vriendschap biedt.

Paulus gaat verder. Leest u maar in vers 8:

Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen. En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is door het geloof; Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende; Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden.

Dat brengt ons bij ons derde aandachtspunt:

3. Verlangen

Op weg naar Damascus werden de winsten voor Paulus *verlies*. Toen, op dat *ene* moment, dat zijn ziel door de kracht van Christus tot *leven* werd gewekt. Toen hij, die *blind* was in zijn hart, ineens *helder* ging zien, bij het heldere licht van Gods Geest.

Maar, nu schrijft hij, daar is het niet bij *gebleven*. Daar ligt het *begin*, maar er is ook een *vervolg*.

Ik heb het schade geacht (*toen*), en ik acht het schade (*nu*, tegenwoordige tijd!).

Ik heb het schade gerekend (*toen*, verleden tijd), en acht het drek te zijn (*nu!*).

Ik *ging* failliet, maar sindsdien heb ik ook geen winst meer gedraaid. Het *bleef* verlies.

Sindsdien mag ik *bedelen*...

Daar is dus sprake van een voortgaand *proces*. Beginnend *toen*, op de weg naar Damascus, en doorgaand tot *nu toe*.

Als eerste zegt Paulus, dat hij al zijn winsten *destijds* schade geacht heeft door de Christus.

Maar nu voegt hij daaraan toe: ik acht ze (*nu!*) schade

‘om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek (nu!) te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.’

Door het licht van de hemel op de weg naar Damascus is alles anders geworden, maar *daarna* is dat *doorgegaan*. Het is *verdergegaan*: omdat Paulus iets is gaan zien van de *‘uitnemendheid van de kennis van Christus Jezus’*, zo zegt hij.

Nee, hij zag niet alles in één keer, want hij heeft ook een *verlangen* voor de toekomst:

Opdat ik Hem kenne.

Het is waar. De Christus is geopenbaard aan zijn ziel, toen hij bedelde aan Gods genadetroon, als een arme zondaar, in dat huis in Damascus, waar hij drie dagen en nachten niet at of dronk. Daar heeft het Gode behaagd Zijn Zoon in hem te openbaren, als een genadige Christus, als een genadige Borg voor zijn ziel. Voor de schuld van zijn zonden, en ook voor de schuld van zijn vermeende goede werken. Toen werd alles schade en drek om de uitnemendheid van Christus Jezus.

Maar dat zien was *ten dele*, het was maar een begin. Zeker, hij heeft in al zijn zielsellende daar voor het eerste iets gezien van de uitnemendheid van Christus. En dat was *vol*. Maar *hoe vol* het ook was, -immers hij preekte terstond Christus in de tempel-, het was slechts het *begin*.

Dat beginnende ervaren van de liefde en de uitnemendheid van Christus doet hem alleen maar verlangen naar *meer*. Sindsdien begeert hij steeds *meer* te zien en te kennen van Hem, van de uitnemendheid van de kennis van Christus.

Paulus spreekt over de *uitnemendheid der kennis van Christus Jezus*. De *uitnemendheid*. Door de uitnemendheid van die kennis is al zijn winst verlies geworden en gebleven. Die kennis is *uitnemend*, die kennis is *onvergelijkbaar*. Die gaat *boven* alles uit, die streeft *alles* voorbij. Die is *weergaloos*.

Wat is er weergaloos? Die *kennis*? Nee, het gaat in het Grieks om de *inhoud* van die kennis. *Christus Jezus is uitnemend...*, *weergaloos...*

Wilt u Hem, die weergaloze Zaligmaker, nog eens vergelijken met Paulus' vroegere winsten? Dan kunt u begrijpen dat hij maar niet ophoudt om ze *schade* te noemen.

Wat heeft Paulus in blindheid zijn *afkomst* geroemd. Maar let u eens op de *afkomst* van deze uitnemende Zaligmaker. Hij was het, Die in de stilte van de eeuwigheid was voor het aangezicht van Zijn Vader. God uit God, Licht uit Licht. Hij was het ook Die Zichzelf van eeuwigheid gaf om Borg te worden voor al de Zijnen. Hij sprak de woorden: *zie Ik kom, in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik kom om Uw welbehagen te doen. Uw wet is in het binnenste van Mijn ingewand, van Mijn hart.* Zijn *afkomst* is uitnemend.

Maar wat denkt u van Zijn *ijver*? Voorheen roemde Paulus zijn godsdienstige ijver. Later schrijft hij, dat het een ijver was zonder verstand. Ijver die *zelf* iets wilde aanbrengen, die *zelf* wilde werken.

Maar zie eens op de ijver van *Christus*. Hij heeft Zijn leven volkomen gewijd aan de dienst van Zijn Vader. De dichter van Psalm 69 zingt ervan:

Want de ijver van Uw huis heeft mij verteerd; en de smaadheden dergenen, die U smaden, zijn op mij gevallen.

Zijn *ijver* was weergaloos.

En blijkt uitnemendheid van Christus niet uit Zijn *vrijwillige liefde* voor een ellendig en een verloren volk, voor opstandelingen, voor rebellen? Dat Hij bereid was om voor *zulke* mensen de straf op Zich te nemen, de striemen te verdragen?

Zijn *liefde* is uitnemend.

God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren.

En blijkt Zijn weergaloze liefde ook niet in Zijn *lijden*, in Zijn gewillig *sterven* aan het vloekhout van het kruis?

Zijn *liefde* en *gewilligheid* zijn weergaloos.

Zijn *rijkdom* is weergaloos. Paulus heeft het geschreven aan de gemeente van Efeze:

Maar God, Die rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft, Ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus.

En blijkt zijn uitnemendheid niet uit Zijn *Namen*?

Wonderlijk, Raad, sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst.

Blijkt het niet uit al Zijn *werken* dat Hij ver verheven is boven alles?

Christus is met recht weergaloos. Hij kent Zijns gelijke niet.

Beminlijk vorst, Uw schoonheid hoog te loven, gaat al het schoon der mensen ver te boven!

Vermoeide en belaste zondaren. Is er niet allen reden om *alle*, werkelijk *alle* hoop op u *zelf* op te geven? *Alle* hoop, ook op uw liefde, uw ijver, uw tranen, uw gebeden.

O, komt laat uw hoop toch vallen op deze uitnemende *Christus*. Hij heeft *alles* gedaan. En in Hem is *alles* wat u nodig hebt. Boven alles heling van uw zielewonden.

Komt, allen die vermoeit en belast zijt, vermoeide zondaren, tot *deze* uitnemende Christus en *Hij* zal u rust geven.

Komt toch, met niets van uzelf. U *hebt* ook helemaal niets, dus u *hoeft* niet alleen niets mee te nemen, maar u *kunt* ook helemaal niets meenemen.

Het ontbreekt u aan *alles*..., maar het ontbreekt Hem aan *niets*...!

In het licht van Gods *recht* is Paulus *verbroken*.

Maar het licht van die kennis, van die uitnemendheid van *Christus* is alles wat hij dacht te hebben, *weggesmolten* als sneeuw voor de zon. Zijn goede werken, zijn ijver, zijn hele leven, er bleef *niets* van over.

En *niets* is er *zo* uitnemend in zijn ogen geworden als de kennis van Christus. Als de kennis van deze uitnemende, weergaloze Christus.

Kent u daar iets van, gemeente? Wees eens eerlijk voor uzelf en voor God? *Kent* u iets van deze Christus? Dat is *nodig* om welgetroost te leven en zalig te kunnen sterven!

Onze tekst gaat verder. Ik zei u al, God wilde Zijn Zoon in het leven van Paulus openbaren. Dat vervulde zijn hart. Maar tegelijkertijd moet ik daaraan toevoegen: er was toch nog *meer*.

Die vervulling blijkt ook een *verlangen* te wekken in zijn hart naar *meer*. Ondanks alles wat Paulus heeft gekregen, is er in zijn leven een verlangen naar *opwas* in de genade.

De eerste bekering van Paulus is inmiddels dertig jaar geleden. En nu, *dertig* jaar later, zegt Paulus: Het is mijn verlangen om (zo schrijft hij in vers 9)

...in Christus gevonden te worden, niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is door het geloof.

Het is mijn *verlangen* om door het geloof steeds weer *opnieuw*... en steeds *meer*..., *iedere dag weer*... te steunen op het werk van Christus alleen.

En het is ook mijn verlangen om *Hem te kennen*. Om *Hem*... te *kennen*... Vergelijk het maar met een goed huwelijk. Dat doet Hosea ook. Hij profeteert:

Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof, en gij zult den HEERE kennen.

Elkaar *kennen* als man en vrouw. Als het goed is, is er het *verlangen* om de liefde van de ander te voelen, maar *ook* het verlangen om je eigen liefde te uiten. Liefde *en* wederliefde. Denkt u maar aan wat de Heere Jezus zegt in Johannes 10:

Ik ken de Mijnen, en worde van (dat wil zeggen: door) de mijnen gekend.

Hem kennen betekent: uit eigen ervaring, uit ontmoeting, meer weten van *Zijn* liefde en genade, maar ook *zelf*: Hem hartelijker liefhebben. De Heere willen dienen. Voor Hem willen leven.

Dat is geen kwestie van: zeg ons wat we wel en niet mogen doen, hoe we als christenen wel en niet mogen leven. Dat is geen kwestie van: Heere, mag ik iedere dag een stapje vooruit? Het is een kwestie van: Heere, ik *wil*, ik *kan* niet meer *tegen* U zondigen.

Hoe zou ik Uw liefde op het hart trappen? Het is, zoals Jeremia zegt: de wet is geschreven in het binnenste van het hart.

Ik zal mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.

En dat geeft *strijd*. Het leven van de heiligmaking is geen leven van overwinning. Ja, straks zullen al Gods kinderen de eerkroon behalen, en ze zullen zeggen: Het was *door U*, door *U alleen*, om 't eeuwig welbehagen.

Maar voor *nu*... is het een leven van *strijd*. Altijd maar weer de worsteling met ons eigen hart. Zondigen, God verlaten, God vergeten, dagen zonder getal, eigen wegen gaan, zo *weinig* liefhebben, zo *weinig* worstelen aan de troon der genade, zo *weinig* door het geloof gebruik maken van Christus, zo *weinig* vruchten dragen.

Ik ellendig mens, roept Paulus dan uit, wie zal mij verlossen van het lichaam dezès doods?

Opdat ik Hem kenne, en de kracht van Zijn opstanding, zo verzucht hij hier, bijna aan het einde van zijn levenspad.

Zijn opstanding. De opstanding van *Christus*. Door Wiens kracht wij opgewekt worden tot een nieuw leven. Die kracht is *nodig* in de strijd tussen de oude mens en de nieuwe mens. Strijden kan alleen in *Zijn* kracht, en dus is het een weg van *afschrijven* van onszelf.

Afschrijven wat van onszelf is en *steunen* op de gerechtigheid van Christus. Op het *werk* van Christus, op *Zijn* opstandingskracht. Want Hij leeft en zal uiteindelijk ook al *Zijn* en onze vijanden -ons eigen zondige vlees, de wereld, de duivel- overwinnen. Maar dat is wel *Zijn* overwinning. Door *U* door *U alleen*.

Die genade mogen we voortdurend *vragen*, aan de troon der genade. Aan de voeten des Heeren mogen we vragen om afbraak van *onzelf*, van onze neiging om te steunen op *onze* werken. Daar mogen we ook vragen om *opwas* in de genade en kennis van onze Heere Jezus Christus.

Daar mogen we vragen om *meer* kennis van *Zijn* persoon, om *meer* kennis van *Zijn* ambten. Als *Profeet*, om ons steeds meer te leren dat onze winsten verlies moeten zijn.

Als *Priester*, om ons meer te leren van *Zijn* verzoenend lijden en sterven. Opdat we 'in *Hem*' zouden gevonden worden. Voor *Zijn* rekening, vanwege *Zijn* lijden en sterven in onze plaats.

Als *Koning*, om de kracht van *Zijn* opstanding te leren kennen.

De strijd tegen de zonde die altijd weer de kop opsteekt in ons boze hart, kan alleen maar gevoerd worden in de kracht van *Zijn* opstanding.

Kortom, we kunnen alleen maar van genade leven als we *dagelijks* bediend worden uit Christus. O, wat is ons leven *arm*, wat is onze ziel *droog* en schraal, als *Christus* uit het oog

is, door onze eigen schuld. Wat zijn onze gebeden *schaars*, en *waar* is onze honger naar Hem?

Maar, o, wat is onze ziel *rijk* begenadigd, als een gewaterde hof, dat wil zeggen als een fris besproeide tuin, als *de Heilige Geest* ons in onze armoede, aan *Zijn* hand leidt, en brengt aan de frisse wateren van de Levensbron Christus Jezus. Als Hij ons arm maakt, *opnieuw* arm maakt. Als Hij ons dorstig en hongerig, *opnieuw* dorstig en hongerig maakt. En we vinden leven en zaligheid in Hem, in Christus.

Opwas in de genade. Dat is: armer, kleiner, nietiger worden.

Niets en nog *weer* minder.

En Christus wordt meer, meer, ja *alles*, en toch *weer* meer.

Laten we, kinderen van God, niet kijken naar en praten over, wat we *hebben* of *denken te hebben*, om daar trots of zelfvergenoegd mee te zijn. Als je vol trots kijkt naar je prachtige Chinese porselein, wordt het tijd om uit te kijken. In een flits glipt het door je handen, en je bent alles kwijt.

Tel uw *winsten* niet. Acht het maar *schade*, in het licht van deze uitnemende Zaligmaker. En jaag ernaar om *meer* van Hem te kennen.

Paulus eerste hand na zijn bekering was een... *bedelhand*.

Zijn tweede hand was een... *bedelhand*.

Zijn laatste hand was een... *bedelhand*.

O Heere, maakt U mijn hand tot een bedelhand!

Zijn eerste, zijn tweede, zijn laatste bede werd niet gekenmerkt door bezit, maar door *verlangen*.

O Heere, werkt U toch voortdurend dat verlangen in mijn hart. Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende.

Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden'.

Genade is *huiverig* voor grote woorden.

Genade ziet niet op eigen bezit, maar rekent met eigen gemis.

En Christus leert ons rekenen met Zijn verdienste alleen.

Door Zijn werk wordt de oude mens in ons meer en meer gedood.

Door Hem verdragen wij kruis en lijden.

Door Hem jagen we naar de toekomst, waarin Hij alles zal zijn in allen.

Wast dan op in de genade en kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus.

Hem zij de heerlijkheid, beide nu en in den dag der eeuwigheid.

Vertrouwende ditzelve, dat Hij, Die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op den dag van Jezus Christus.

AMEN

© J. IJsselstein
Sentani (Indonesië), 2011

